

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ MODERNIZAVIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2017 m. gegužės 2 d. Nr. V-320
Vilnius

Vadovaudamasi Valstybės investicijų 2017–2019 metų programoje numatytų 2017 metų kapitalo investicijų paskirstymo pagal investicijų projektus, kurių planuojama vertė arba sutarties su tiekėjais (prekių tiekėjais, paslaugų tiekėjais, rangovais) kaina viršija 10 000 tūkst. eurų, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 233 „Dėl Valstybės investicijų 2017–2019 metų programoje numatytų 2017 metų kapitalo investicijų paskirstymo“, 9.3 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Švietimo įstaigų modernizavimo programą (pridedama).
2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant 1 punkte nurodytą Švietimo įstaigų modernizavimo programą ir iš savivaldybių biudžetų skirti lėšų jai įgyvendinti.

Švietimo ir mokslo ministrė

Jurgita Petrauskienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro
2017 m. gegužės 2 d. įsakymu
Nr. V- 320

ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ MODERNIZAVIMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo įstaigų modernizavimo programa (toliau – Programa) yra skirta savivaldybių švietimo įstaigoms, vykdančioms formaliojo švietimo (išskyrus aukštojo mokslo) programas, ir valstybinėms švietimo įstaigoms, vykdančioms formaliojo švietimo (išskyrus aukštojo mokslo) programas, kuriose Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Ministerija) įgyvendina savininko ir (ar) dalininko teises ir pareigas (toliau – švietimo įstaigos).

2. Programos paskirtis – sudaryti sąlygas atnaujinti (modernizuoti) švietimo įstaigų pastatus, statinius (ar jų dalį).

3. Programos vykdytojos – Ministerija, savivaldybės, švietimo įstaigos.

4. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Statybos techninio reglamento STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-748 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“ patvirtinimo“ (toliau – Statybos techninis reglamentas STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“), 4.3 ir 4.4 papunkčiuose, mokyklų higienos normose vartojamas sąvokas.

5. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 „Dėl Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklės), valstybės kapitalo investicijoms skirtos lėšos negali būti investuojamos į fizinių asmenų veiklą ar privačius juridinius asmenis.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

6. 2016–2017 m. duomenimis šalyje veikia 1 098 valstybinės, savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklos, 67 valstybinės profesinio mokymo įstaigos. Švietimo įstaigų pastatai statyti 1700–1998 metais. Vidurkis – 1963 metai. Didžiumos pastatų energetinio naudingumo klasė – D, E. 2000–2016 metais atnaujinta (modernizuota) apie 640 švietimo įstaigų pastatų. Visų švietimo įstaigų mokymosi aplinka turi būti saugi, atitinkanti higienos ir esminius statinio reikalavimus.

7. Neatnaujintų švietimo įstaigų pastatų būklė yra patenkinama, o kai kurių pastatų, statinių (ar jų dalies) būklė avarinė arba turi avarinės būklės požymių (statinio dalys, konstrukcijų elementai, pertvaros, ramsčiai: pamatai; laikančiosios sienos; karkasas; perdangos; santvaros; pokraninės sijos; laiptai; inžineriniai gamtinių dujų tinklai; inžineriniai elektros tinklai (atramų konstrukcijos ir portalai). Avarinė statinio būklė gali susidaryti dėl laiku nelikviduotų naudojimo metu atsiradusių pažeidimų, fizinio susidėvėjimo, stichinių nelaimių ir kitų ekstremalių situacijų. Valstybės biudžeto lėšomis 2001–2016 m. pašalinta 19 švietimo įstaigų pastatų avarinė būklė.

8. Avarinės būklės požymių pokyčiai gali vystytis iki nevaldomo proceso, ir statinio konstrukcijos pradeda irti arba deformuotis, ir nebetinka nustatytai paskirčiai.

9. Švietimo įstaigos naudotojas atsako už pastato, statinio būklę vadovaudamasis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu ir kitų teisės aktų jam nustatytais prievolėmis.

10. Statinio naudotojas, vadovaudamasis Statybos techniniu reglamentu STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“, nustato statinio galimos avarinės būklės požymius, užsako statinio ekspertizę.

11. Statinys pripažįstamas avariniu vadovaujantis statinio ekspertizės akte pateikta išvada.

12. Jei statinio ekspertizės akte pateikta išvada, kad statinys nėra avarinis, statinio naudotojas imasi priemonių, kurios nurodytos statinio ekspertizės akte, tam, kad būtų pašalinti nustatyti avarinės būklės požymiai.

13. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nuostatomis, švietimo įstaigų ugdymo veiklai būtinas leidimas – higienos pasas, liudijantis, kad ugdymo veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus. Švietimo informacinių technologijų centro 2017 m. duomenimis, neišduota leidimų-higienos pasų 45 savivaldybių bendrojo ugdymo mokykloms.

III SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

14. Programos tikslas – atnaujinti (modernizuoti) švietimo įstaigų pastatus, statinius (ar jų dalį) ir sudaryti sąlygas švietimo įstaigų pastatų, statinių (ar jų dalies) avarinei būklei, avarinės būklės požymiams pašalinti, trūkumams, dėl kurių švietimo įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų, pašalinti.

15. Programos uždaviniai:

15.1. užtikrinti mokiniams sveikas ir saugias mokymo ir ugdymosi sąlygas;

15.2. pašalinti švietimo įstaigos pastato, statinio (ar jų dalies) avarinę būklę;

15.3. pašalinti švietimo įstaigos pastato, statinio (ar jų dalies) avarinės būklės požymius (statinio dalys, konstrukcijų elementai, pertvaros, ramsčiai: pamatai; laikančiosios sienos; karkasas; perdangos; santvaros; pokraninės sijos; laiptai; inžineriniai gamtinių dujų tinklai; inžineriniai elektros tinklai (atramų konstrukcijos ir portalai);

15.4. pašalinti pastato, statinio (ar jų dalies) trūkumus, dėl kurių švietimo įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų.

IV SKYRIUS ATNAUJINAMŲ (MODERNIZUOJAMŲ) ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ ATRANKA

16. Švietimo įstaigų, kuriose savivaldybė įgyvendina savininko ir (ar) dalininko teises ir pareigas, atranka:

16.1. Ministerija, atsižvelgdama į einamaisiais metais Programai įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skirtas lėšas, raštu kreipiasi į savivaldybių administracijas (toliau – savivaldybės);

16.2. savivaldybės atrinkdamos švietimo įstaigas, vykdančias bendrojo ugdymo ir / ar profesinio mokymo programas, turi vadovautis savivaldybės tarybos patvirtintu Savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 m. bendruoju planu ir atrinkti tik tą švietimo įstaigą, kurioje mokosi ir artimiausius ketverius metus mokysis pakankamai mokinių;

16.3. vadovaudamosi Statybos techninio reglamento STR 1.03.01:2016 „Statybiniai tyrimai. Statinio avarija“ 4.3 ir 4.4 papunkčiais, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorinės institucijos išduotu aktu, kad neatitinka mokyklos higienos normų, savivaldybės gali atrinkti po vieną švietimo įstaigą, išskyrus Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestų savivaldybes, kuriose ugdoma didžiuma Lietuvos mokinių, gali atrinkti ne daugiau dviejų švietimo įstaigų ir išdėstyti prioriteto tvarka.

17. Savivaldybės, dalyvaujančios Programoje, įsipareigoja iš savivaldybių biudžetų skirti lėšų Programai įgyvendinti – ne mažiau kaip 50 proc. nuo skiriamų valstybės biudžeto lėšų.

18. Savivaldybės, atsižvelgdamos į Programos tikslus, uždavinius ir į Programos 16-17 punktus, iki Ministerijos nustatyto termino (nurodomas oficialiame Ministerijos rašte, kuriuo savivaldybės kviečiamos dalyvauti Programoje) išsipareigoja pateikti:

18.1. atrinktos(-ų) švietimo įstaigos(-ų) statinio ekspertizės akto (parengtas ne vėliau kaip prieš trejus metus) su išvada kopiją;

18.2. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorinės institucijos pateiktą švietimo įstaigos patikros / apžiūros akto (parengtas ne vėliau kaip prieš trejus metus) su išvada kopiją, kad ugdymo įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų;

18.3. investicijų projektą, parengtą vadovaujantis Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 201 „Dėl Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašas). Investicijų projektas turi būti parengtas atsižvelgiant į Programos 17 ir 31 punktus ir į tai, kad darbus būtų galima vykdyti etapais. Pirmasis etapas – patys būtiniausi darbai pastato, statinio (ar jų dalies) avarinės būklės požymiams, avarinei būklei pašalinti, trūkumams, dėl kurių įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų, pašalinti.

19. Švietimo įstaigų, kuriose Ministerija įgyvendina savininko ir (ar) dalininko teises ir pareigas, atranka: švietimo įstaigos, atsižvelgdamos į Programos tikslus ir uždavinius, Programos 33 punktą, raštu kreipiasi į Ministeriją dėl lėšų poreikio, pateikdamos statinio ekspertizės akto (parengtas ne vėliau kaip prieš trejus metus) su išvada kopiją, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorinės institucijos pateiktą švietimo įstaigos patikros / apžiūros akto (parengtas ne vėliau kaip prieš trejus metus) su išvada kopiją, investicijų projektą, parengtą vadovaujantis Investicijų projektų rengimui taikomų reikalavimų aprašu.

20. Švietimo ir mokslo ministras, vadovaudamasis Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių 17 punkto nuostatomis, tvirtina Programos komisiją, kurią sudaro ne mažiau kaip 5 nariai. Į Programos komisijos sudėtį įtraukiami Ministerijos valstybės tarnautojai, prireikus pasitelkiant suinteresuotų institucijų ir įstaigų atstovus. Programos komisija veikia pagal Programos komisijos darbo reglamentą, kurį tvirtina švietimo ir mokslo ministras.

21. Programos komisija, atsižvelgdama į Programos 18 ir 19 punktus ir vadovaudamasi Programos 24 punkte nurodytais atrankos kriterijais, svarsto ir įvertina švietimo įstaigų galimybes dalyvauti Programoje.

22. Programos komisija atranka švietimo įstaigas, siūlomas įtraukti į švietimo įstaigų, atnaujinamų (modernizuojamų) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete ir atitinkamų metų Valstybės investicijų programoje Ministerijai patvirtintų bendrųjų asignavimų ir kitų šiam tikslui skirtų lėšų, sąrašą ir teikia švietimo ir mokslo ministrui tvirtinti.

23. Ne vėliau kaip iki 2017 m. birželio 1 d., atsižvelgiant į Programai įgyvendinti skirtų lėšų paskirstymą, švietimo ir mokslo ministras įsakymu tvirtina einamaisiais metais atnaujinamų (modernizuojamų) švietimo įstaigų sąrašą.

24. Į atnaujinamų (modernizuojamų) švietimo įstaigų sąrašą gali būti įtraukiamos švietimo įstaigos, pagal šiuos kriterijus:

24.1. savivaldybės taryba yra patvirtinusi Savivaldybės mokyklų tinklo pertvarkos 2016–2020 m. bendrąjį planą ir švietimo įstaigoje mokosi ir artimiausius ketverius metus mokysis pakankamai mokinių;

24.2. švietimo įstaigos statinio ekspertizės akte (parengtas ne vėliau kaip prieš trejus metus) pateikta išvada, kad statinys pripažįstamas avariniu;

24.3. švietimo įstaigos statinio ekspertizės akte (parengtas ne vėliau kaip prieš trejus metus) pateikta išvada, kad statinys nėra avarinis, statinio ekspertizės akte nurodytos priemonės, tam, kad būtų pašalinti nustatyti avarinės būklės požymiai;

24.4. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos teritorinės institucijos patikros / apžiūros akte (parengtas ne vėliau kaip prieš trejus metus) pateikta išvada, kad švietimo įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų;

24.5. investicijų projektas parengtas atsižvelgiant į Programos 18.3 papunktyje nustatytus reikalavimus;

24.6. finansavimas yra skiriamas iki 5 švietimo įstaigų, kuriose Ministerija įgyvendina savininko ir (ar) dalininko teises ir pareigas;

24.7. esant mažesniai lėšų poreikiui, nei patvirtinta 2017 m., Programos komisija švietimo ir mokslo ministrui teikia objektyvius siūlymus dėl kriterijų nustatymo toms lėšoms panaudoti.

25. Programos komisija įvertina einamaisiais metais Programai įgyvendinti skirtas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas ir pateiktą lėšų poreikį švietimo įstaigų pastatams (statiniams) atnaujinti (modernizuoti), taip pat įvertina švietimo įstaigas pagal Programos 24 punktą.

26. Programos komisija siūlo skirti finansavimą švietimo įstaigai, vadovaudamasi šiomis nuostatomis: švietimo įstaigoms skiriama pagal investicijų projektą (investicijų projekto etapą), jeigu suma neviršija Programos 31 ir 33 punktuose finansavimo dydžio sumos;

27. Galutinį sprendimą dėl finansavimo skyrimo konkrečiai švietimo įstaigai priima švietimo ir mokslo ministras.

V SKYRIUS

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS IR ĮGYVENDINIMAS

28. Numatomos šios Programos įgyvendinimo priemonės:

28.1. pašalinti švietimo įstaigų pastatų, statinių (ar jų dalies) avarinę būklę, avarinės būklės požymius, trūkumus, dėl kurių švietimo įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų;

28.2. gerinti mokymo ir ugdymosi sąlygas: užtikrinti saugią, kokybišką mokymo ir ugdymo aplinką.

29. Švietimo ir mokslo ministrui patvirtinus atnaujinamų (modernizuojamų) švietimo įstaigų sąrašą, Programos vykdytojai parengia pagal investicijų projektus – techninius projektus, atlieka techninių projektų ekspertizę, įvykdo darbų, prekių ir paslaugų pirkimus, organizuoja statybos darbus, jų techninę priežiūrą ir atlieka kitus darbus, susijusius su atitinkamo investicijų projekto įgyvendinimu.

VI SKYRIUS

PROGRAMOS FINANSAVIMAS

30. Programa įgyvendinama 2017 metais. Programos įgyvendinimo priemonės finansuojamos pagal šalies finansines galimybes iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir atitinkamų metų Valstybės investicijų programoje Ministerijai patvirtintų bendrųjų asignavimų. Preliminarus Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis – 5,5 mln. eurų.

31. Pastato, statinio (ar jų dalies) avarinei būklei, avarinės būklės požymiams pašalinti, trūkumams, dėl kurių švietimo įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų, pašalinti – skiriama ne daugiau kaip 80 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų.

32. Vadovaujantis Programos 17 punktu savivaldybės nuosavų lėšų dalis turi būti skiriama pastato (statinio) vertei didinti.

33. Švietimo įstaigai, kurioje Ministerija įgyvendina savininko ir (ar) dalininko teises ir pareigas, skiriamas finansavimas ne daugiau kaip 80 tūkst. eurų.

34. Valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos kapitalui formuoti pervedamos:

34.1. Ministerijai su savivaldybe pasirašius finansavimo sutartį, kuri parengta vadovaujantis Švietimo srities investicijų projektų (investicijų projektų įgyvendinimo programų) planavimo, finansavimo, įgyvendinimo ir kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-703 „Dėl Švietimo srities investicijų projektų (investicijų projektų įgyvendinimo programų) planavimo, finansavimo, įgyvendinimo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

34.2. Ministerijai ir jai pavaldžiai institucijai pasirašius lėšų naudojimo sutartį, vadovaujantis pavyzdine Lėšų naudojimo sutarties forma, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo

ministro 2007 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. ISAK-223 „Dėl Švietimo ir mokslo ministerijos lėšų planavimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

35. Švietimo įstaigos savininko ir (ar) dalininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo užtikrinti efektyvų ir racionalų investicijų projektui įgyvendinti reikalingų ir skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimą.

VII SKYRIUS

VERTINIMO KRITERIJAI IR NUMATOMI REZULTATAI

36. Programos vertinimo kriterijai:

36.1. mokinių, kurie mokosi geresnėmis sąlygomis, skaičius;

36.2. pašalinta švietimo įstaigų pastatų, statinių (ar jų dalies) avarinė būklė (procentinė išraiška nuo investicijų projekto įgyvendinimo);

36.3. pašalinti švietimo įstaigų pastatų, statinių (ar jų dalies) avarinės būklės požymiai (procentinė išraiška nuo investicijų projekto įgyvendinimo);

36.4. švietimo įstaiga atitinka mokyklų higienos normas (švietimo įstaigų skaičius).

37. Numatoma pašalinti švietimo įstaigų pastatų avarinę būklę, avarinės būklės požymius ir trūkumus, dėl kurių švietimo įstaiga neatitinka mokyklų higienos normų – valstybės biudžeto lėšomis finansuoti ne mažiau kaip 30 investicijų projektų (įskaitant investicijų projektų etapus).

38. Įgyvendinus Programą, ne mažiau kaip 5 000 mokinių pagerės mokymosi ir higienos sąlygos.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Programos įgyvendinimą koordinuoja ir įgyvendinimo stebėseną atlieka Ministerija.

40. Savivaldybės, dalyvaujančios įgyvendinant Programą, už priemonių vykdymą atsiskaito savivaldybės finansavimo sutartyje nurodytais terminais ir tvarka.

41. Ministerijos pavaldumo įstaigos, dalyvaujančios įgyvendinant Programą, už priemonių vykdymą atsiskaito lėšų naudojimo sutartyje nurodytais terminais ir tvarka.

42. Pasibaigus metams kartu su metine veiklos ataskaita Ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei informaciją apie Programos įgyvendinimą.
